

Komplex számok

Diszkrét matematika I. – feladatsor

1. Írjuk fel algebrai alakban:

a) $(3 + 2i)(2 + i)$; b) $(2 - 5i)^2$; c) $\frac{1}{1 + 2i}$; d) $\frac{3 + 4i}{1 - 2i}$; e) $\frac{i}{(1 - i)(1 - 2i)(1 + 2i)}$.

2. Mennyi $x, y \in \mathbb{R}$, ha:

a) $(x + yi)(2 - i) = x + 3i$; b) $(x + i)(1 + yi) = 3y + xi$; c) $(1 + 2i)x + (3 - 5i)y = 1 - 3i$;

d) $\frac{5}{x + yi} + \frac{2}{1 + 3i} = 1$?

3. Mennyi $z \in \mathbb{C}$, ha:

a) $\frac{z + i - 3i\bar{z}}{z - 4} = i - 1$; b) $\left| \frac{z - 3}{2 - \bar{z}} \right| = 1 \wedge \operatorname{Re} \left(\frac{z}{2 + i} \right) = 2$.

4. Legyen

$$\bullet A = \begin{pmatrix} 2 - i & 2 + i \\ 2 + i & 2 - i \end{pmatrix}, \quad \bullet B = \begin{pmatrix} -i & 3 - i \\ 3 - i & 2 - i \\ -1 + 2i & -i \end{pmatrix}, \quad \bullet C = \begin{pmatrix} -1 & -3 + i & i \\ 3i & 2i & 3 - 4i \\ 2i & 2 & -i \end{pmatrix}.$$

Számítsuk ki (ha lehet):

a) A^2 , b) B^2 , c) AB , d) BA , e) AC , f) CA , g) BC , h) CB .

5. Legyen

$$\bullet A = \begin{pmatrix} 2 - i & 2 + i \\ 2 + i & 2 - i \end{pmatrix}, \quad \bullet D = \begin{pmatrix} -i & i \\ i & i \end{pmatrix}.$$

Számítsuk ki:

a) $\det A$, b) $\det D$, c) $\det A^2$, d) $\det AD$, e) $\det DA$, f) $\det D^2$.

6. Ábrázoljuk komplex számsíkon az alábbi feltételnek megfelelő komplex számok halmazát:

a) $\operatorname{Re}(z) \geq 2$; b) $\operatorname{Im}(z) \leq 1$; c) $\operatorname{Re}(z + 2i) \leq 0$; d) $\operatorname{Re}(z + 1) \geq \operatorname{Im}(z - 2i)$;

e) $|z| = 1$; f) $2 < |z| \leq 3$; g) $|z - 1| \leq 2$; h) $|z - i - 1| \leq 3$;

i) $|z - 1| < 1 \wedge \operatorname{Im}(z) > 0$; j) $|z + i| > 2 \wedge \operatorname{Re}(z) < 2$;

k) $|z + i| = |z - 3i|$; l) $|z - 3 + 2i| = |z + 4 - i|$;

m) $z = 1/\bar{z}$; n) $z + \bar{z} = 0$; o) $|z| = iz$; p) $z^3 = |z|$.

7. Írjuk fel trigonometrikus alakban:

a) $1 + i$; b) $\sqrt{3} - i$; c) $4i$; d) -3 ; e) $\frac{10}{\sqrt{3} - i}$; f) $\frac{2 + 3i}{5 + i}$; g) $3 - 4i$; h) $-2 + i$;

i) $\frac{1 + \sqrt{3}i}{2}$; j) $\frac{-1 + \sqrt{3}i}{2}$; k) $\cos \frac{2\pi}{3} - i \sin \frac{2\pi}{3}$; l) $-\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3}$.

8. Számoljuk ki a trigonometrikus alak használatával:

a) $(1+i)(-2+2i)$; b) $\frac{\sqrt{3}-i}{\sqrt{3}+i}$; c) $\left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)^5$;

d) $\frac{(1+i)^9}{(1-i)^7}$; e) $\left(\frac{2-2i}{\sqrt{3}-i}\right)^{24}$; f) $\frac{(-1+\sqrt{3}i)^{15}}{(1-i)^{20}} + \frac{(-1-\sqrt{3}i)^{15}}{(1+i)^{20}}$.

9. Vonjunk négyzetgyököt:

a) -4 ; b) $2i$; c) $-2 + 2\sqrt{3}i$; d) $3 - 4i$; e) $-7 - 24i$; f) $8 + 6i$.

10. Oldjuk meg \mathbb{C} fölött:

a) $x^3 = 1$; b) $x^3 = i$; c) $x^3 = 2 + 2i$; d) $x^4 = i$; e) $x^8 = \sqrt{3} - i$; f) $x^6 = 1 + i$.

11. Számoljuk ki:

a) 64 hatodik gyökeit; b) $-16\sqrt{3} + 16i$ ötödik gyökeit; c) $\frac{7+3i}{5-2i}$ negyedik gyökeit;

d) $\frac{1-i}{\sqrt{3}+i}$ hatodik gyökeit; e) $\frac{-4}{(2+i)^3}$ negyedik gyökeit.

12. Írjuk fel a transzformációt a komplex számsík műveletével, ill. mátrixként is:

a) origó körüli forgatás $\pi/4$ -gyel; b) origó körüli forgatás $5\pi/6$ -tal és 3-szoros nyújtás.

13. Nevezzük meg a transzformációt, és írjuk fel a mátrixát.

a) $z \mapsto 3z$, b) $z \mapsto \frac{1+\sqrt{3}i}{2}z$, c) $z \mapsto (1+i)z$.

14. Legyen $z, w \in \mathbb{C}$ két különböző pont a komplex számsíkon. Írjuk fel:

- a) a z -t és w -t összekötő szakasz felezőpontját;
b) a z és w által kifeszített szabályos háromszög harmadik csúcsát.

15. Oldjuk meg a Cardano-képlet segítségével (lásd pl. Wikipédia):

a) $x^3 - 7x + 6 = 0$; b) $x^3 - 13x - 12 = 0$.

16. Írjunk egy háromszög mindegyik oldalára kifelé egy-egy szabályos háromszöget. Igazoljuk, hogy ezek középpontjai szabályos háromszöget alkotnak.